

Jordemoderuddannelsen

Aalborg

INTERN SYGEPRØVE

FARMAKOLOGI

J08V

D. 11. maj 2009 kl. 9.00 – 12.15

Kortsvarsopgaver – ingen hjælpemidler tilladt

Varighed 2 timer

(65 point kan opnås)

1. En fødende kvinde har brug for akut smertelindring og får Pethidin. Pludselig 2 timer efter indgift med Pethidin føder kvinden. Barnet viser symptomer på at være påvirket af Pethidin indgiften til mater.
  - a. Hvilke symptomer kan ses på barnet som følge af Pethidin indgiften til mater.
  - b. Hvordan kan virkningerne på den nyfødte ophæves? Inddrag hvordan antidoten virker, og hvordan den administreres til den nyfødte.
  - c. Hvor lang er virkningsvarigheden af antidoten i forhold til opioider, og hvilken betydning kan det have?

(9 point)

2. Nævn 3 lægemiddelgrupper, der ikke må anvendes under graviditet.

(3 point)

3. En gravid kvinde spørger dig om hun må tage Ibuprofen mod hovedpine.
  - a. Hvad vil du svare hende? Begrund dit svar.

(4 point)

4. En kvinde som netop har født, bløder ukontrolleret fra uterus.
  - a. Nævn 3 præparater (eller indholdsstoffer) som kan benyttes til at standse blødningen.
  - b. Hvordan skal de 3 præparater administreres?

(6 point)

5. I farmakokinetikken taler vi om 3 faser, nemlig absorptionsfasen, fordelingsfasen og eliminationsfasen.
  - a. Beskriv hvad der forstås ved de enkelte faser.

(10 point)

6. En gravid lider af obstipation og ønsker et afføringsmiddel.
- Giv et eksempel på en hovedgruppe af laksantia som du vil anbefale hende. Begrund dit svar.
  - Beskriv virkningsmekanismen for et laksantia, der tilhører din valgte hovedgruppe.
- (7 point)
7. Karen er gravid og har fået udbrud af forkølelsessår på læben.
- Hvilken mikroorganisme giver forkølelsessår?
  - Hvilket lægemiddel til lokal behandling kan Karen bruge, når hun er gravid og hvornår skal behandlingen opstartes?
  - Hvilke dispenseringsformer anvender man som regel ved behandling af genital herpes?
- (5 point)
8. Folinsyre.
- Hvorfor anbefales gravide at tage folinsyre?
  - Giv 3 eksempler på grupper af gravide med særlige behov for folinsyre?
  - Hvilken dosis anbefales og i hvor lang en periode?
  - Hvilken funktion har folinsyre?
- (14 point)
9. Nævn to eksempler på lægemidler (præparatnavn og/eller indholdsstof) der bruges som tokolytika (vehæmmende) ved truende for tidlig fødsel og beskriv deres virkningsmekanisme.
- (7 point)

Essayopgaver – lægemiddelkataloget og lommeregner må anvendes

Varighed 1 time

(35 point kan opnås)

1. Hanne lider af migræne, hvilket ofte er sammenfaldende med høfeber. Om foråret når pollentallene er høje, får Hanne høfeber i form af rhinitis med rigelig tynd slimproduktion. Desuden oplever Hanne, at når hun indtager rødvin, ryger eller overnatter hos andre, uanset hvornår på året, så tilstoppes hendes næse.
- Hannes læge ordinerer Livostin® næsespray Levocabastin og Klarigen® Xylometazolin mod Hannes rhinitis og tilstoppede næse. Hanne synes ikke at Klarigen® Xylometazolin's effekt er tilstrækkelig og vælger derfor at opsøge lægen. I stedet for Klarigen® Xylometazolin ordinerer lægen Rhinocort® Budesonid, som efter flere ugers behandling forbedrer Hannes næsetilstopning.

Hannes migræne behandles med Imigran® Sumatriptan og Paracetamol "SAD".

- Hvad er virkningsmekanismen for Livostin® næsespray Levocabastin?
- Hvorfor kan Hanne ikke nøjes med at anvende Livostin® næsespray Levocabastin både mod rhinitis og mod tilstoppet næse?
- Hvad er indikationen for Klarigen® Xylometazolin?
- Klarigen® Xylometazolin tilhører gruppen af adrenergika (næsehule). Hvilken effekt kan det få hvis man anvender adrenergika (næsehule) for hyppigt eller i en langvarig periode?
- Hvilke symptomer ses ved ophør efter nogle dages forbrug af adrenergika (næsehule)?
- Hvad er virkningsmekanismen for Imigran® Sumatriptan?

Hanne bliver gravid, og derfor skal lægen tage stilling til hvilke af præparaterne Hanne kan fortsætte med, og hvilke der skal erstattes af andre præparater.

- Kan Hanne fortsat anvende: Begrund dine svar!
  - Livostin® næsespray Levocabastin
  - Rhinocort® Budesonid
  - Imigran® Sumatriptan
  - Paracetamol "SAD"
- Hvis nogle af præparaterne ikke længere kan anvendes pga. Hannes graviditet, hvilket/hvilke præparat/er kan så anvendes i stedet for? (29 point)

2. Bodil på 34 år indlægges i uge 39 + 1 med veer. Bodil klager over ubærlige smerter og der vælges at give epidural analgesi. Derfor skal der blandes en Bolus-dosis. Den samlede volumen skal være 10 ml. Der skal være 12,5 mg Bupivacain "SAD" (5 mg/ml), 10 µg Sufenta® Sufentanil (5 µg/ml) og resten skal være NaCl.
- Hvor mange ml skal der tages af Bupivacain "SAD"?
  - Hvor mange ml skal der tages af Sufenta® Sufentanil?
  - Hvor mange ml af NaCl skal der blandes sammen med Bupivacain "SAD" og Sufenta® Sufentanil?

(6 point)